

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نظریہ و عمل در ترجمہ

یوجین. ای. نایدا و چارلز. آر. تیر

مترجمین:

آناہیتا امیرشجاعی

کارشناس ارشد مترجمی زبان انگلیسی

(عضو هیئت علمی مجتمع آموزش عالی بم)

زہرا داوریان

کارشناس ارشد مترجمی زبان انگلیسی

سرشناسه	: نیدا، یوجین آلبرت، ۱۹۱۴ - ۲۰۱۱ م. Nida, Eugene A. (Eugene Albert)
عنوان و نام پدیدآور	: نظریه و عمل در ترجمه؛ مترجمین آناهیتا امیرشجاعی، زهرا داوریان.
مشخصات نشر	: گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۷ ص.
شابک	: 978-964-151-934-8-
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: عنوان اصلی: The theory and practice of translation, 1969.
موضوع	: ترجمه
شناسه افزوده	: تبیر، چارلز آر.، ۱۹۲۸ م. Taber, Charles R.
شناسه افزوده	: امیرشجاعی، آناهیتا، ۱۳۵۷ - مترجم
شناسه افزوده	: داوریان، زهرا، ۱۳۶۶ - مترجم
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ن ۵۵/۶: ۲۳۰۶/۶
رده بندی دیویی	: ۰۲/۴۱۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۸۹۶۵۴

مترجمین: آناهیتا امیرشجاعی - زهرا داوریان

نام اثر: نظریه و عمل در ترجمه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳

ناشر: نوروزی

مشخصات ظاهری: ۲۱۷ ص

قطع: وزیری

شمارگان: ۱۰۰۰

شماره شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۵۱-۹۳۴-۸ Isbn:

چاپ: نوروزی - ۱۷۱۲۲۴۲۲۵۸

قیمت: ۲۲۰۰۰ تومان

www.entesharati-noruzi.com

entesharati-noruzi@gmail.com

فرکان: خلیج شهید بهشتی، پل ارتباطی نوروزی، تلفن ۳۳۴۱۴۵۳-۰۷۱

سامانه پیام کوتاه: ۱۰۰۰۷۱۲۲۴۲۲۵۸

پیشگفتار مترجم

تاکنون آثار ترجمه شده در حوزه مطالعات ترجمه، صرفاً یا فقط بر جنبه نظری ترجمه تأکید داشته اند یا از دیدگاههای کاملاً عمل گرایانه بدان پرداخته اند. بنابراین، نیاز به ترجمه کتابی که به هر دو جنبه ذکر شده بپردازد، کاملاً ضروری به نظر می‌رسد. در حوزه مطالعات ترجمه «یوجین نایدا» از جمله مترجمین و نظریه پردازان معدودی است که جنبه های نظری ترجمه را با محورهای عملی و آموزشی آن ادغام کرده است. در این میان کتاب حاضر تحت عنوان «نظریه و عمل در ترجمه»، همانگونه که از نام آن بر می آید به هر دو جنبه در کنار یکدیگر می پردازد و به همین دلیل می تواند انتخابی مناسب برای ترجمه باشد.

امید است که این اثر گامی آغازین برای قدم های بعدی در ترجمه آثار حائز اهمیت در حوزه مطالعات ترجمه باشد.

فهرست عناوین

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۳	فصل اول: مفهوم نوین عمل ترجمه
۱۷	فصل دوم: ماهیت عمل ترجمه
۴۳	فصل سوم: تحلیل دستوری
۷۱	فصل چهارم: معنای ارجاعی
۱۱۵	فصل پنجم: معنای ضمنی
۱۲۵	فصل ششم: انتقال
۱۵۱	فصل هفتم: بازسازی
۲۰۳	فصل هشتم: آزمودن ترجمه

کتاب حاضر تحت عنوان «نظریه و عمل در ترجمه» دستاورد منطقی کتاب پیشین به نام «به سوی علم ترجمه»^۱ (۱۹۶۴) می‌باشد، کتابی که به برخی عوامل بنیادین تشکیل دهنده‌ی رویکرد علمی نسبت به ترجمه پرداخته است. این کتاب، اصول مسلمی از همان نظریات را به شکلی آموزش محور ارائه می‌کند. هدف از طراحی این اصول این است که به مترجم در تسلط یافتن بر عناصر نظری و کسب مهارت‌های عملی در چگونگی اجرای ترجمه یاری رسانند. گرچه کتاب حاضر به مسائل ترجمه مثل ساختارهای زبانی، تحلیل معنایی و نظریه‌ی اطلاعات از دیدگاه علمی خواهد پرداخت اما این واقعیت را نیز نادیده نخواهد گرفت که ترجمه فراتر از یک علم است. ترجمه یک مهارت مهم است و در تحلیل نهایی، درواقع ترجمه‌ی کاملاً رضایت بخش هنر محسوب می‌شود.

در کتاب حاضر اطلاعات توضیحی اساساً برگرفته از کتاب مقدس است. این اثر، بازتابی از دل نگرانی انانی است که این کتاب برایشان تهیه شده است و هم دربرگیرنده‌ی تجربه نویسندگان آن می‌باشد. استفاده از کتاب مقدس به گونه‌ای می‌تواند برای خوانندگان علاقمند به جنبه‌های مختلف ترجمه اهمیتی ویژه داشته باشد، چرا که ترجمه‌ی کتاب مقدس نسبت به ترجمه‌ی آثار دیگر ۱- دارای پیشینه‌ی طولانی‌تر است (ترجمه‌ی آن از قرن سوم پیش از میلاد آغاز شد)، ۲- شامل زبان‌های بسیار بیشتری است (شامل ۱۳۹۲ زبان تا پایان سال ۱۹۶۸) ۳- با فرهنگ‌های متنوع تری سر و کار دارد (مترجمان کتاب مقدس در تمام نقاط جهان کار کرده‌اند) و شامل حیطه‌های گسترده تری از انواع ادبی است (از شعر غنایی تا مباحث کلام الهی). بر این اساس، گرچه ممکن است اطلاعات توضیحی به گونه‌ای محدود به نظر برسند اما تجربیات قبلی بسیار گسترده هستند و در نتیجه پرداختن به مسائل ضروری در زمینه‌ی تحلیل معنایی، ساختارهای گفتمانی و انتقال فرهنگی ارزش ویژه‌ای دارد.

دو فصل اول مقدماتی هستند، چون مباحث گسترده تری را در برمی‌گیرند و سعی دارند خواننده را با دیدگاه‌های کلی و عمومی حوزه ترجمه آشنا سازند. فصل‌های بعدی به شیوه‌ای نظام مند به رویه‌های بنیادین ترجمه از جمله تحلیل، انتقال، بازسازی و آزمون می‌پردازند. در قسمت ضمیمه به ملاحظات صرفاً علمی رویه‌ها و ساختار ترجمه گروهی برای انجام کار ترجمه پرداخته می‌شود. فهرستی از اطلاعات تخصصی نیز در این قسمت اضافه شده است که در آن به طور مختصر لغات دشوار را تعریف کرده ایم. سپس خواننده می‌تواند به آن قسمت خاص که به موضوع مورد بحث مفصل‌تر و کامل‌تر پرداخته است رجوع کند.

این کتاب نتیجه سه پیشنویس مختلف است که در طول تقریباً چهار سال فراهم آمده‌اند و به شکل‌های مختلف در تعدادی از موسسات و سمینارهای ترجمه که در نقاط مختلف جهان برگزار شده، استفاده شده

اند. در این کتاب همچنین از مشاوره و پیشنهادهای تعدادی از مشاوران ترجمه بهره مند شده ایم، که زیر نظر انجمن های متحد کتاب مقدس کار می کنند.

البته نباید چنین فرض کرد که کتاب «نظریه و عمل در ترجمه» توانسته به طور جامع و کامل تمامی حوزه ها و مسائل مهم مترجمان را بررسی کند. به ویژه اینکه این کتاب از دو جهت نیاز به بسط و گسترش دارد: ۱- معرفی معنائشناسی ساختاری شامل تحلیل سازه ای و ۲- تحلیل کلام. در مورد مشکل اول کتاب دیگری در دست نگارش است که فعلاً عنوان «مقدمه ای بر معنائشناسی ساختاری» بر آن نهاده شده است که به طور مفصل تری به بررسی جنبه های نظری و ساختاری معنائشناسی می پردازد. در آن کتاب کل موضوع معنای دستوری و به ویژه مفاهیم مهمی چون «حالت»^۱ و «نقش»^۲ که فیلمور^۳ و لانگندوئن^۴ در آثار اخیر خود بدانها پرداخته اند، بررسی می شوند. در مورد مشکل دوم تحقیقاتی توسط کارکنان متخصص انجمن های کتاب مقدس در دست انجام است که در آینده ای نه چندان دور چاپ خواهد شد. (یوجین ای. نایدا^۵ و چارلز آر. تبیر^۶، نیویورک ۱۹۶۹)

1-Case

2-Role

3-Fillmore

4-Langendoen

5-Eugene A. Nida

6-Charles R. Taber